

خورشید در تبعد

(سائسای تبعد و مبارزه)

به كوشش جهانگیر قاسمی

سرشناسه	قاسمی، جهانگیر، ۱۳۴۹ - ، گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	خورشید در تبعید (سال‌های تبعید و مبارزه) / به کوشش جهانگیر قاسمی.
مشخصات نشر	تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)، مؤسسه چاپ و نشر عروج، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	ب. [۵۳]ص: مصور (بخشی رنگی).
شابک	4 - 383 - 212 - 964 - 978
وضعیت فهرست‌نویسی	فیبا :
یادداشت	کتابنامه : ص. [۵۳]: همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹ - ۱۳۶۸ -- تبعید / ایران -- تاریخ -- پهلوی، ۱۳۲۰ - ۱۳۵۷ -- جنبش‌ها و قیام‌ها
شناسه زوده	مؤسسه چاپ و نشر عروج.
رده‌بندی کدکره	DSR ۱۵۷۷ / خ ۲ ق /
رده‌بندی دیویی	۹۵۵ / ۰۸۴۲۰۷۲۷ :
شماره کتابشناسی ملی	۳۷۰ ۲۶۸

کد / م ۲۹۰۸

مؤسسه چاپ و نشر عروج

خورشید در تبعید (سال‌های تبعید و مبارزه)

به کوشش: جهانگیر قاسمی

ناشر: چاپ و نشر عروج (وابسته به مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س))

چاپ دوم: ۱۳۹۵

شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه

قیمت: ۳۷۰۰ تومان

• فروشگاه شماره یک: خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و فخررازی، پاساژ ظروفچی، تلفن: ۰۸۱-۶۶۴۹۳۰۸۱ - دورنگار: ۰۹۱۵-۶۴۰۰۹۱۵

• فروشگاه شماره دو: خیابان انقلاب، چهار راه حافظ، تلفن: ۰۱۲۹۷-۶۶۷۰

• مراکز پخش: امور نمایندگیها و نمایشگاهها، تلفن: ۰۴۸۷۳-۶۶۴۰

• امور سفارشات و بازرگانی، تلفن: ۰۹۱۶۰-۶۶۴۸۹۱۶۰

• فروشگاه مجازی مؤسسه عروج www.oroujpub.com

فهرست مطالب

۱ پیشگفتار
۱ مقدمه
۲ تبعیدگاه ترکیه
۴ تبعید امام از ترکیه به عراق
۶ در کاظمین
۸ در سامرا
۹ در کربلا
۱۱ در نجف
۱۲ خانه امام در نجف
۱۳ ملاقات علما با امام
۱۷ سادگی زندگی امام
۱۷ نظم در زندگی
۱۸ تدریس امام

۲۰.....	شیوه تدریس.....
۲۲.....	تداوم نهضت مبارزه در سالهای تبعید.....
۳۶.....	شهادت آقا مصطفی و صبر امام.....
۴۰.....	هجرت سرنوشت ساز.....
۴۲.....	در مرز کویت.....
۴۴.....	در ژانسه.....
۴۷.....	در ایران.....
۵۳.....	منابع.....

www.ketab.ir

پیشگفتار

روح‌الله الموسوی ال‌خمینی در روز بیستم جمادی الثانی ۱۳۲۰ هجری قمری مطابق با ۳۰ شهریور ۲۸۱۰ هجری شمسی و ۲۴ سپتامبر ۱۹۰۲ میلادی در شهرستان خمین از توابع استان مرکزی ایران در خانواده اهل علم و هجرت و جهاد در خانه‌اش از سلاله زهرای اطهر - سلام الله علیها - پای بر خاکدان طبیعت نهاد.

امام خمینی از سنین کودکی و نوجوانی راه پیمایی از هوشی سرشار، قسمتی از معارف متداول روز و علوم و فنون مادی در سطح حوزه‌های دینی، از آن جمله ادبیات عرب، منطق و فقه اصول را نزد معلمین و علمای منطقه فراگرفت و در سال ۱۲۹۰ ه. ش. از حوزه علمیه اراک شد. سپس در نوروز ۱۳۰۰ ه. ش مطابق با رجب المرجب ۱۳۴۰ ه. ق رهسپار حوزه علمیه قم گردید و به سرعت مراحل تحصیلات تکمیلی علوم حوزوی را نزد اساتید قم طی کرد. علاوه بر دروس فقه و اصول به فراگیری ریاضیات، هیئت و فلسفه و علوم معنوی و عرفانی و

اخلاق پرداخت و به مرحله استادی رسید.

ایشان طی سالهای طولانی در حوزه علمیه قم به تدریس چندین دوره فقه، اصول، فلسفه و عرفان و اخلاق اسلامی در مدرسه فیضیه، مسجد اعظم، مسجد محمدیه، مدرسه حاج محمد ملاصادق و مسجد سلماسی هفت گماشت که از برکات سالها تدریس امام خمینی (س) تربیت صدها بلکه هزاران علمای فرزانه بوده است.

روحیه مبارزه و جهاد در راه خداوند از نوجوانی در ایشان وجود داشت و با توجه به شرایط سیاسی - اجتماعی ایران و جوامع اسلامی بروز و ظهور می کرد. در سال ۱۳۴۰-۴۱ در ماجرای انجمنهای ایالتی و ولایتی فرصتی پدید آمد تا ایشان در رهبری قیام روحانیت ایفای نقش کند و بدین ترتیب قیام سراسری در خرداد سال ۱۳۴۲ با ۲ ویژگی برجسته یعنی رهبری واحد امام خمینی (س) و اسلامی بودن انگیزه‌ها و شعارها، سرآغازی بر فصل نوین مبارزات ملت ایران تحت نام انقلاب اسلامی در جهان شناخته و معرفی شد.

مقدمه

غم‌نامه تبعید همراهِ در طَرَفِ تاریخ با تلخی و سختی و آوارگی و رنج و محرومیت همراه بوده است، چه برای شخص تبعیدی چه برای بازماندگان دردمند و حسرت‌زده او. امر جد تبعید و دوری مردان بزرگ از وطن و خانواده و مردمشان حماسه‌هایی را در سینه تاریخ سروده و عظمت‌هایی را آفریده که در آغوش رُگن بودن رخصت ظهور چنین حماسه‌هایی را نمی‌دهد.

با اقدامات انقلابی و حماسی امام خمینی (س) در سال اول مبارزه و قیام اسلامی ۱۵ خرداد ۴۲، محمدرضا شاه فهمید که اسم خمینی (س) به هیچ وجه آشتی‌پذیر نیست. سخنرانی پرصلابت و افشاگرانه امام در ۴ آبان ۱۳۴۳ علیه تصویب لایحه کاپیتولاسیون، شاه را چنان به وحشت انداخت که چاره را در آن دیدند تا او را از ایران تبعید کنند و رژیم شاه به این نتیجه رسید که اگر دیر بجنبد این بار سراسر ایران با او همگام و هم‌نوا خواهند شد و اگر زمان بگذرد هر روز قیامی شبیه قیام ۱۵ خرداد

در گوشه و کنار کشور برپا خواهد شد. سرانجام در سحرگاه ۱۳ آبان ۱۳۴۳ کماندوهای مسلح اعزامی از تهران منزل امام خمینی (س) را در قم محاصره کردند امام را بازداشت و به همراه نیروهای امنیتی مستقیماً به فرودگاه مهرآباد تهران اعزام و با یک فروند هواپیمای نظامی تحت الحفظ به ترکیه تبعید کردند.

تبعیدگاه ترکیه

رهبر نهضت اسلامی ایران بعد از انتقال به ترکیه به هتل «باوار سالاس» (ط ۴، اطاق ۵۱۴) آنکارا منتقل شدند و فردای آن روز برای معاینه بگه داشتن محل اقامتش، ایشان را به محلی در خیابان آتاتورک منتقل کردند و چند روز بعد برای مزوی تر ساختن ایشان و قطع هر گونه ارتباطی، محل تبعید را به شهر بورسا در ۴۶۰ کیلومتری غرب آنکارا تغییر دادند.

امام یازده ماه تمام در کشور ترکیه به حالت تبعید و تحت نظر اقامت کرد، به طوری که امکان هر گونه فعالیت‌های سیاسی و مذهبی و